

Kartlegging av ferdigheter og måling av progresjon i "det daglige" innen tidlig og intensiv opplæring av barn med autisme

NAFO 2009

Heidi Skorge Olaff, Høgskolen i Akershus
Kim Liland, Glenne regionale senter for autisme

Plan

- Hvorfor samle data/kartlegge
- De ulike kartleggingsverktøyene
- ABLLS-R
- VB-MAPP
- "A work in progress" Leaf & McEachin (1999)
- Maurice et al (1996)
- "Making a difference" Maurice et al (2001)
- Jevnlig registrering

Ulike kartleggingsverktøy

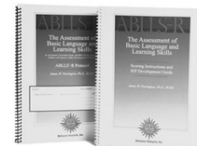
- Vineland Adaptive Behavior Scales, 2nd
- CARS (Childhood Autism Rating Scales)
- PEP-R (Psychoeducational Profile – Revised)
- CBCL (Child Behavior Check List)
- Vedlegget i Leaf & McEachin, 1999
- Pensumliste sosiale ferdigheter i Maurice et al., 2001
- ABLLS-R
- VB-MAPP

Hvorfor det er viktig å kartlegge?

- Dokumentere effekt av opplæring
- Effektivt målvalgsarbeid
- Hva gjør barnet vanligvis?

Hvor ofte kartlegge?

- Ved oppstart
- Etter 3 mnd?
- Etter 6 mnd
- Etter 1 år
- Etter 2, 3 og 4 år

The Assessment of Basic Language and Learning Skills

ABLLS-R

James W. Partington, 2006

Behavior Analysis, Inc.

Hensikt

- Identifisere språk og andre ferdigheter som det er nødvendig å intervensere overfor – slik at barnet er mer **i stand til å lære av dagligdagse opplevelser**
- Guide for opplæringsmål for barn med språk forsinkelser og gir en metode for visuell fremstilling av fremgang

Forts.

- Valg av ferdigheter i opplæringen bør resultere i at barnet blir i stand til å lære fra ikke-strukturerte dagligdagse aktiviteter.
- Fokus på viktigheten av at barn utvikler et sett av generaliserte læringsferdigheter som gjør at barnet lærer mange ferdigheter uten å trenge høyt kvalifiserte lærere/trenere
- Målgvalg for at barnet skal lære "lære å lære" ferdigheter uten høyt spesialisert undervisning

ABLLS-R

Består av:

- ABLLS-R protokoll (Partington, 2006)
- ABLLS-R guide (Partington, 2006)
- Håndboken/manualen "Teaching Language to Children With Autism or Other Developmental Disabilities" (Sundberg & Partington, 1998)

ABLLS-R

- Kartlegging og pensumguide for barn med forsinket språk
- Består av oppgaveanalyse av mange ferdigheter nødvendig for å kommunisere vellykket, og for å lære av daglig erfaring
- Gir både foreldre og profesjonelle kriteriebasert informasjon om barnets ferdighetsnivå
- Grunnlag for målvalg
- Gir mulighet for å dokumentere barnets progresjon

Viktige områder ABLLS-R

Språk:

- Skinners klassifiseringssystem på språk
- Fokus på ulike omgivelsesmessige kontekster språk forekommer under

Motivasjon:

- Innlemmer motivasjonelle betingelser som påvirker barnet
- Evnen til å bli forsterket av ros og andre sosialt orienterte forsterkere blir gjennomgått

Forts.

- Generalisering
  - Evne til å generalisere språkferdigheter til nye situasjoner: ulikt materiell, forskjellige personer, ulike sosiale settinger og ulike verbale kontekster
- Spontanitet
  - Bruke språk uten prompt fra andre
- Fluency
  - Barnet erverver ofte grunnleggende ferdigheter, MEN mangler evnen til raskt å bruke disse i ulike kontekster

Forts.

- Felles oppmerksomhet
  - Mange ferdigheter er lagt inn i revidert versjon
  - Evnen til å se at andre også ser på samme ting eller hendelse er en ferdighet som er avgjørende for utvikling av mer avansert sosial interaksjon
- Barnets "readiness"
  - Samarbeidsferdigheter
  - Instruksfølging
  - For eksempel til å følge en sekvens av beskjeder med intermitterende sosiale forsterkere

Forts.

- Utvikling av sosiale ferdigheter
  - Flere subtile ferdigheter knyttet til hvorvidt barnet er i stand til å lære fra jevnaldrende
- Imitasjon
  - Hvorvidt barnet er oppmerksom på subtile egenskaper ved handlinger hos andre og evnen til å gjenta disse
  - Ferdigheter knyttet til oppmerksomhet på atferd som er blitt modellert av andre, samt evnen til å huske handlingene i henhold til demonstrasjonen

25 grunnleggende språk og læringsferdigheter

- Samarbeid og forsterkereffektivitet
- Visuell utførelse
- Reseptivt språk
- Motorisk imitasjon
- Vokal imitasjon
- Request/Be om
- Benevning (ekspressivt)
- Intraverbaler
- Spontan vokalisering
- Syntaks og grammatikk
- Lek og fritid
- Sosial interaksjon
- Gruppeundervisning
- Klasseromsrutiner
- Generalisert respondering
- Lesing
- Matte
- Skrivning
- Staving
- Av- og påkledning
- Spising
- Grooming
- Toalett trening
- Grovmotorikk
- Finmotorikk

Skåring av ABLLS-R

Hvem:

- Ansvarlig for opplæringen til barnet
- I utgangspunktet hvem som helst (foreldre, lærere, veiledere, etc.).
  - Ingen sertifisering.
- Det anbefales kunnskap om atferdsanalyse

Informasjonskilde:

- Foreldre
- Lærere
- Andre som interagerer med barnet
- Observasjoner av barnet
- Testing gjennom å presentere oppgaver for barnet
- Få tak i hva som er **typisk** for barnet

Skåring av ABLLS-R

Oversikt over skåringsformat:

- Hver ferdighet blir beskrevet på en rad med ulike kollermer med oppgavenummer, skåringspoeng fra 0-4, oppgavemål, spørsmål, eksempler, kriterier, og et notatsområde (appendikser)

Skåring av ABLLS

Notatsområdet:

- Appendikser med ferdigheter som skal testes for å oppnå ulike skårer

Skåringskollonnen:

- Består av 4 rader med nummer for hver ferdighet
- Tallene i "skårene" korresponderer med mulige skårer i kriterie-kollonnen

TASK	SCORE	TASK NAME	TASK OBJECTIVE	QUESTION	EXAMPLES	CRITERIA	NOTES
F 1	0 0 0 0 1 1 2	Requests by indicating	The student will be able to specifically indicate items and activities which he wants by pointing to, pulling to, or standing by the particular items or activities (without using words or sign language).	Does the student indicate specific items and activities which he wants by pointing to, pulling to, or standing by the particular items and activities (without using words or sign language)?		2= a total of at least 5 requests per day which include at least 3 different items or activities, 1= requests 1 item or activity at least once per day	Note: This task should also be scored a "2" if the student spontaneously requests at least 3 items or activities (as defined in F3) at least 5 times per day.
F 2	0 0 0 1 1 2 3 4	Multiply controlled requests	The student will ask for what he wants when the reinforcer is present and a word or a sign given.	If you ask "What do you want?" with the reinforcer present and an imitative prompt (word or a sign) will the student ask for the item?	With an apple present, instructor says "What do you want?...apple" student then signs (ASL) or says "apple"	4= 10 or more items or activities, 3=6 items or activities, 2= 4 items or activities, 1= 1 item or activity	
F 3	0 0 0 1 1 2 3 4	Requesting with the reinforcer present and when asked "What do you want?"	The student will ask for what he wants with the reinforcer present using either words or signs.	Does the student ask for reinforcing items or events using either words or signs?	With an apple present, instructor asks "What do you want?" then the student signs (ASL) or says "apple"	4= 10 or more items or activities, 3=6 items or activities, 2= 4 items or activities, 1= 1 item or activity	
F 4	0 0 0 1 1 2 3 4	Requesting when asked "What do you want?"	The student will ask for items that he wants with no reinforcers present.	If you ask "What do you want," will the student ask for an item or an activity?		4= 10 or more items or activities, 3=6 items or activities, 2= 4 items or activities, 1= 2 items or activities	

Psykiatrien i Vestfold HF
Glennere regionale senter for autisme

HELSE SØR-ØST

HØGSKOLEN i AKERSHUS

Skåring

Hvordan skåre de ulike ferdighetene:

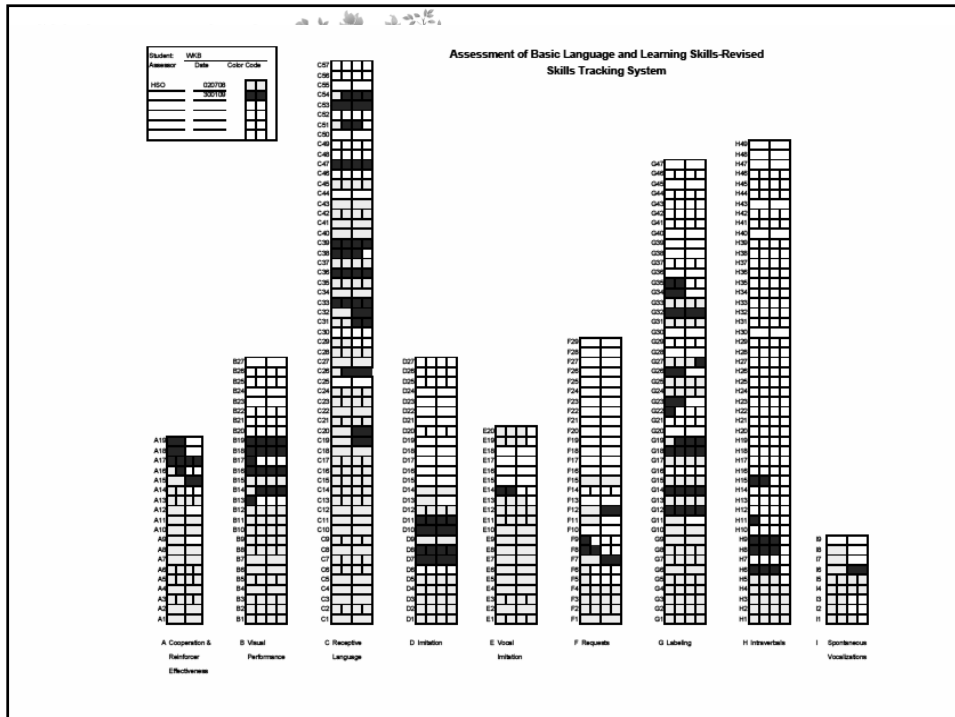
- Hva barnet typisk gjør eller kan når ferdigheten er ervervet - NÅ
- Ikke hva barnet har begynt å gjøre i det siste...
- Eller hva han har gjort tidligere...
- Atferd som bare kan observeres under spesifikke betingelser er ikke innenfor kriteriene- generalisering

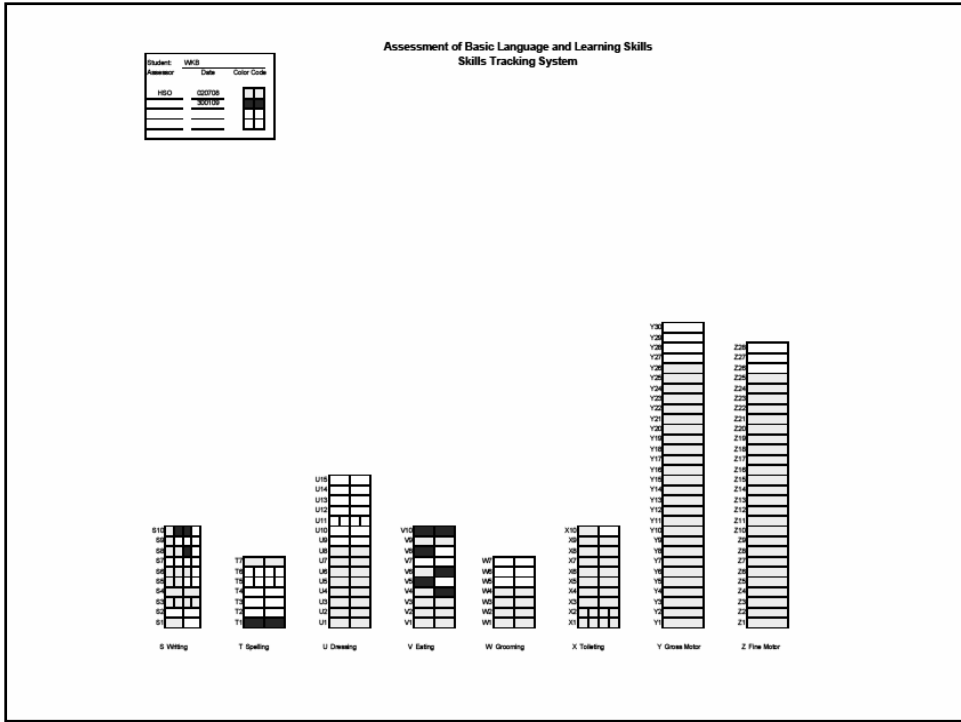
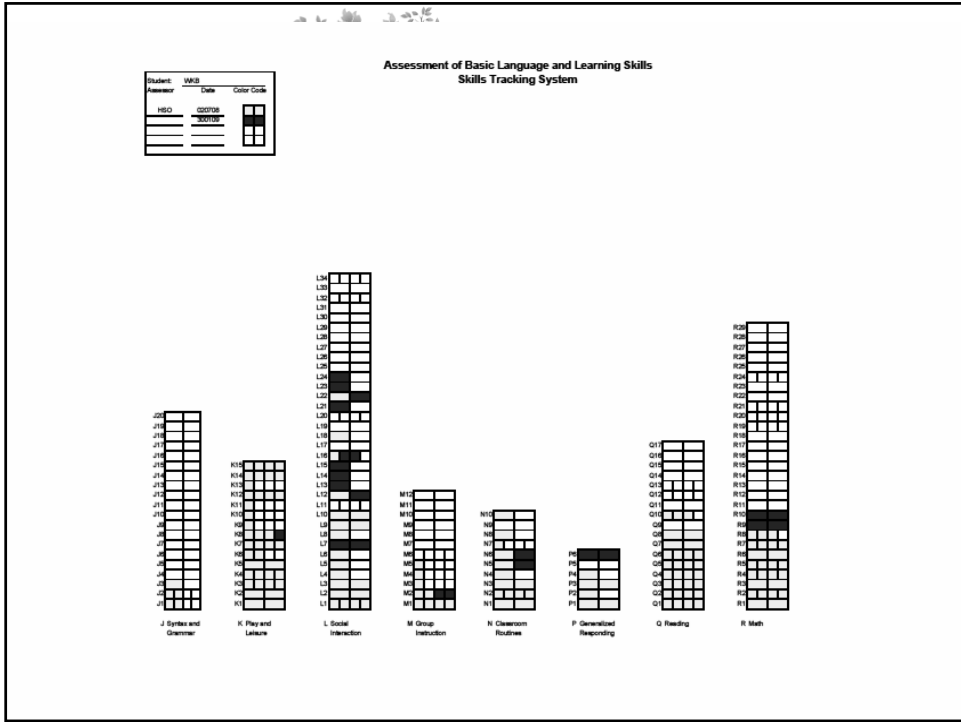
Psykiatrien i Vestfold HF
Glennere regionale senter for autisme

HELSE SØR-ØST

Eksempel - Willy

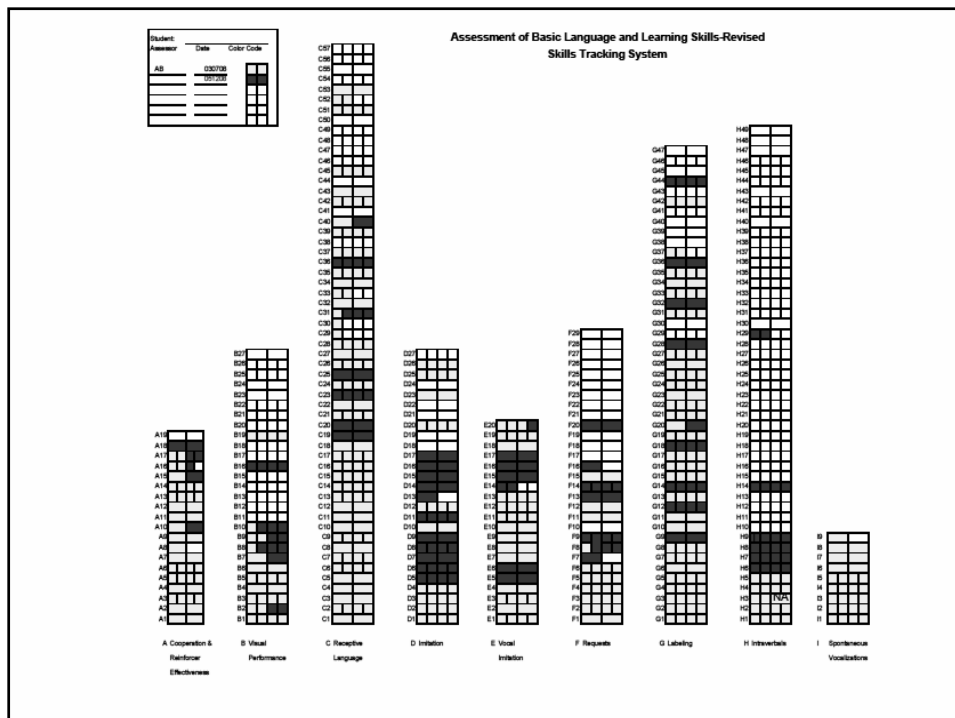
- Gutt
- Barneautisme F84.0
- TIOBA siden 01.09.07
- Første kartlegging 5 år og 4 mnd
- Andre kartlegging 5 år og 11 mnd
- Skolestarter høst 09

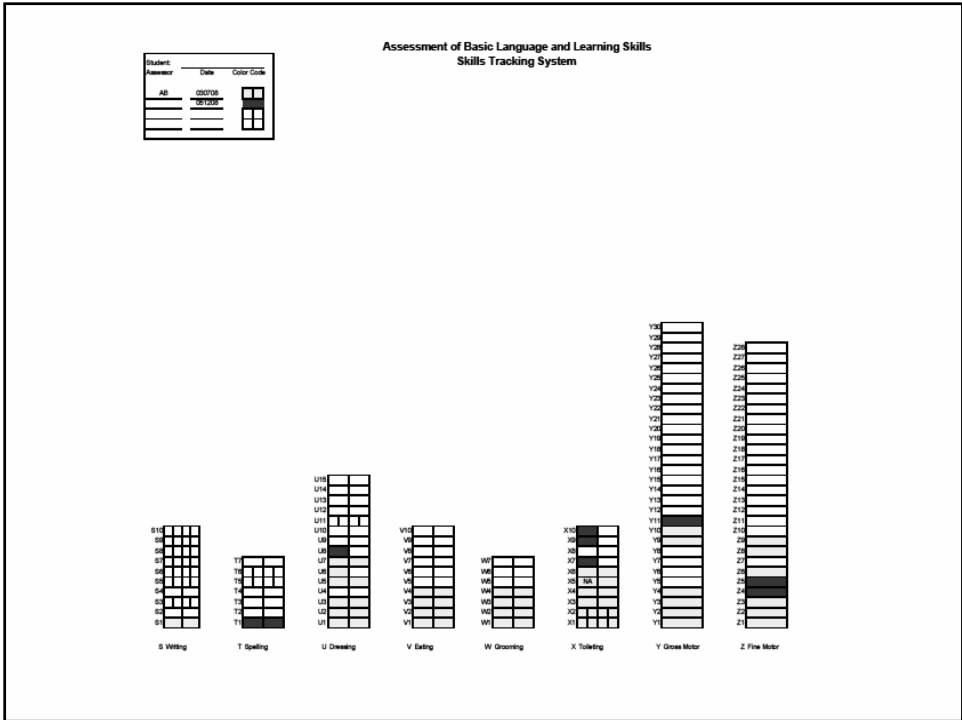
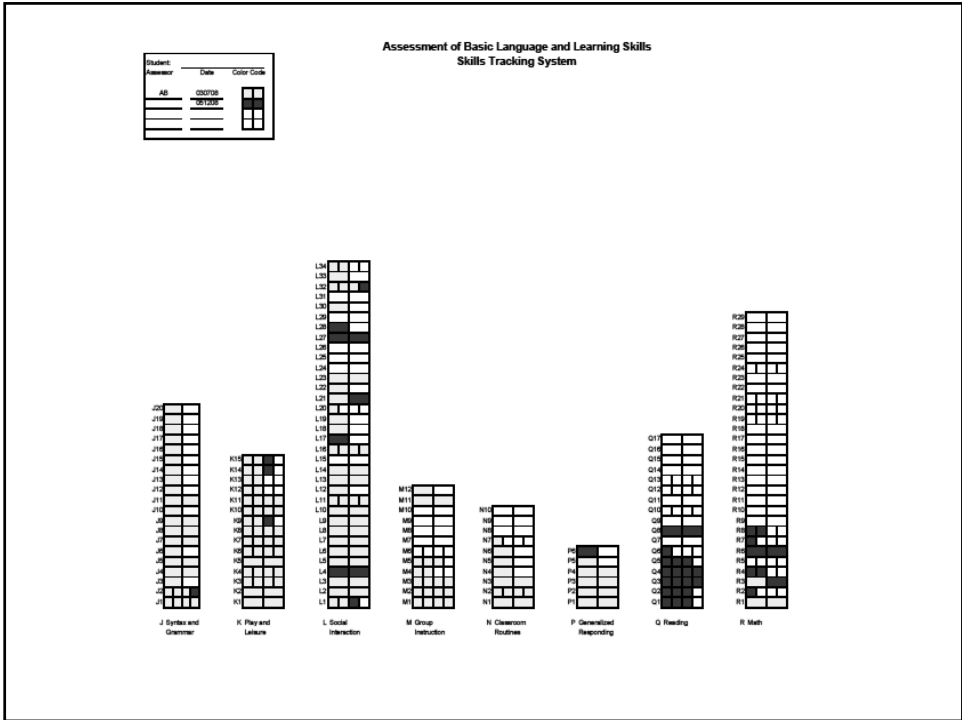

Eksempel - Alex

- Gutt
- Barneautisme F84.0
- TIOBA siden 1.01.08
- Første kartlegging 5 år og 2 mnd
- Andre kartlegging 5 år og 7 mnd
- Skolestarter høst 09

Eksempel 3

- Jente
- Barneautisme F84.0 tentativt
- TIOBA siden 01.01.08
- For tidlig født
- Tvilling
- Ca 2 ½ år ved kartlegging

Student	Assessor	Date	Color Code
TJA	SP/MS		

Assessment of Basic Language and Learning Skills-Revised Skills Tracking System

A Cooperation & Reinforcer Effectiveness

A10	
A18	
A17	
A16	
A15	
A14	
A13	
A12	
A11	
A10	
A9	
A8	
A7	
A6	
A5	
A4	
A3	
A2	
A1	

B Visual Performance

B27	
B26	
B25	
B24	
B23	
B22	
B21	
B20	
B19	
B18	
B17	
B16	
B15	
B14	
B13	
B12	
B11	
B10	
B9	
B8	
B7	
B6	
B5	
B4	
B3	
B2	
B1	

C Receptive Language

C27	
C26	
C25	
C24	
C23	
C22	
C21	
C20	
C19	
C18	
C17	
C16	
C15	
C14	
C13	
C12	
C11	
C10	
C9	
C8	
C7	
C6	
C5	
C4	
C3	
C2	
C1	

D Imitation

D27	
D26	
D25	
D24	
D23	
D22	
D21	
D20	
D19	
D18	
D17	
D16	
D15	
D14	
D13	
D12	
D11	
D10	
D9	
D8	
D7	
D6	
D5	
D4	
D3	
D2	
D1	

E Vocal Imitation

E26	
E25	
E24	
E23	
E22	
E21	
E20	
E19	
E18	
E17	
E16	
E15	
E14	
E13	
E12	
E11	
E10	
E9	
E8	
E7	
E6	
E5	
E4	
E3	
E2	
E1	

F Requests

F27	
F26	
F25	
F24	
F23	
F22	
F21	
F20	
F19	
F18	
F17	
F16	
F15	
F14	
F13	
F12	
F11	
F10	
F9	
F8	
F7	
F6	
F5	
F4	
F3	
F2	
F1	

G Labeling

G47	
G46	
G45	
G44	
G43	
G42	
G41	
G40	
G39	
G38	
G37	
G36	
G35	
G34	
G33	
G32	
G31	
G30	
G29	
G28	
G27	
G26	
G25	
G24	
G23	
G22	
G21	
G20	
G19	
G18	
G17	
G16	
G15	
G14	
G13	
G12	
G11	
G10	
G9	
G8	
G7	
G6	
G5	
G4	
G3	
G2	
G1	

H Intraverbals

H46	
H45	
H44	
H43	
H42	
H41	
H40	
H39	
H38	
H37	
H36	
H35	
H34	
H33	
H32	
H31	
H30	
H29	
H28	
H27	
H26	
H25	
H24	
H23	
H22	
H21	
H20	
H19	
H18	
H17	
H16	
H15	
H14	
H13	
H12	
H11	
H10	
H9	
H8	
H7	
H6	
H5	
H4	
H3	
H2	
H1	

I Spontaneous Vocalizations

I7	
I6	
I5	
I4	
I3	
I2	
I1	

**Assessment of Basic Language and Learning Skills
Skills Tracking System**

Student: _____	Date: _____	Color Code: _____
Assessor: _____	ELA: 010708	☐
_____	_____	☐
_____	_____	☐

<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>J20</td></tr><tr><td>J19</td></tr><tr><td>J18</td></tr><tr><td>J17</td></tr><tr><td>J16</td></tr><tr><td>J15</td></tr><tr><td>J14</td></tr><tr><td>J13</td></tr><tr><td>J12</td></tr><tr><td>J11</td></tr><tr><td>J10</td></tr><tr><td>J9</td></tr><tr><td>J8</td></tr><tr><td>J7</td></tr><tr><td>J6</td></tr><tr><td>J5</td></tr><tr><td>J4</td></tr><tr><td>J3</td></tr><tr><td>J2</td></tr><tr><td>J1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">J Spelling and Grammar</p>	J20	J19	J18	J17	J16	J15	J14	J13	J12	J11	J10	J9	J8	J7	J6	J5	J4	J3	J2	J1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>K19</td></tr><tr><td>K18</td></tr><tr><td>K17</td></tr><tr><td>K16</td></tr><tr><td>K15</td></tr><tr><td>K14</td></tr><tr><td>K13</td></tr><tr><td>K12</td></tr><tr><td>K11</td></tr><tr><td>K10</td></tr><tr><td>K9</td></tr><tr><td>K8</td></tr><tr><td>K7</td></tr><tr><td>K6</td></tr><tr><td>K5</td></tr><tr><td>K4</td></tr><tr><td>K3</td></tr><tr><td>K2</td></tr><tr><td>K1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">K Play and Leisure</p>	K19	K18	K17	K16	K15	K14	K13	K12	K11	K10	K9	K8	K7	K6	K5	K4	K3	K2	K1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>L34</td></tr><tr><td>L33</td></tr><tr><td>L32</td></tr><tr><td>L31</td></tr><tr><td>L30</td></tr><tr><td>L29</td></tr><tr><td>L28</td></tr><tr><td>L27</td></tr><tr><td>L26</td></tr><tr><td>L25</td></tr><tr><td>L24</td></tr><tr><td>L23</td></tr><tr><td>L22</td></tr><tr><td>L21</td></tr><tr><td>L20</td></tr><tr><td>L19</td></tr><tr><td>L18</td></tr><tr><td>L17</td></tr><tr><td>L16</td></tr><tr><td>L15</td></tr><tr><td>L14</td></tr><tr><td>L13</td></tr><tr><td>L12</td></tr><tr><td>L11</td></tr><tr><td>L10</td></tr><tr><td>L9</td></tr><tr><td>L8</td></tr><tr><td>L7</td></tr><tr><td>L6</td></tr><tr><td>L5</td></tr><tr><td>L4</td></tr><tr><td>L3</td></tr><tr><td>L2</td></tr><tr><td>L1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">L Social Interaction</p>	L34	L33	L32	L31	L30	L29	L28	L27	L26	L25	L24	L23	L22	L21	L20	L19	L18	L17	L16	L15	L14	L13	L12	L11	L10	L9	L8	L7	L6	L5	L4	L3	L2	L1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>M12</td></tr><tr><td>M11</td></tr><tr><td>M10</td></tr><tr><td>M9</td></tr><tr><td>M8</td></tr><tr><td>M7</td></tr><tr><td>M6</td></tr><tr><td>M5</td></tr><tr><td>M4</td></tr><tr><td>M3</td></tr><tr><td>M2</td></tr><tr><td>M1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">M Group Instruction</p>	M12	M11	M10	M9	M8	M7	M6	M5	M4	M3	M2	M1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>N10</td></tr><tr><td>N9</td></tr><tr><td>N8</td></tr><tr><td>N7</td></tr><tr><td>N6</td></tr><tr><td>N5</td></tr><tr><td>N4</td></tr><tr><td>N3</td></tr><tr><td>N2</td></tr><tr><td>N1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">N Classroom Routines</p>	N10	N9	N8	N7	N6	N5	N4	N3	N2	N1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>P4</td></tr><tr><td>P3</td></tr><tr><td>P2</td></tr><tr><td>P1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">P Generalized Responding</p>	P4	P3	P2	P1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>Q17</td></tr><tr><td>Q16</td></tr><tr><td>Q15</td></tr><tr><td>Q14</td></tr><tr><td>Q13</td></tr><tr><td>Q12</td></tr><tr><td>Q11</td></tr><tr><td>Q10</td></tr><tr><td>Q9</td></tr><tr><td>Q8</td></tr><tr><td>Q7</td></tr><tr><td>Q6</td></tr><tr><td>Q5</td></tr><tr><td>Q4</td></tr><tr><td>Q3</td></tr><tr><td>Q2</td></tr><tr><td>Q1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">Q Reading</p>	Q17	Q16	Q15	Q14	Q13	Q12	Q11	Q10	Q9	Q8	Q7	Q6	Q5	Q4	Q3	Q2	Q1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>R20</td></tr><tr><td>R19</td></tr><tr><td>R18</td></tr><tr><td>R17</td></tr><tr><td>R16</td></tr><tr><td>R15</td></tr><tr><td>R14</td></tr><tr><td>R13</td></tr><tr><td>R12</td></tr><tr><td>R11</td></tr><tr><td>R10</td></tr><tr><td>R9</td></tr><tr><td>R8</td></tr><tr><td>R7</td></tr><tr><td>R6</td></tr><tr><td>R5</td></tr><tr><td>R4</td></tr><tr><td>R3</td></tr><tr><td>R2</td></tr><tr><td>R1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">R Math</p>	R20	R19	R18	R17	R16	R15	R14	R13	R12	R11	R10	R9	R8	R7	R6	R5	R4	R3	R2	R1
J20																																																																																																																																															
J19																																																																																																																																															
J18																																																																																																																																															
J17																																																																																																																																															
J16																																																																																																																																															
J15																																																																																																																																															
J14																																																																																																																																															
J13																																																																																																																																															
J12																																																																																																																																															
J11																																																																																																																																															
J10																																																																																																																																															
J9																																																																																																																																															
J8																																																																																																																																															
J7																																																																																																																																															
J6																																																																																																																																															
J5																																																																																																																																															
J4																																																																																																																																															
J3																																																																																																																																															
J2																																																																																																																																															
J1																																																																																																																																															
K19																																																																																																																																															
K18																																																																																																																																															
K17																																																																																																																																															
K16																																																																																																																																															
K15																																																																																																																																															
K14																																																																																																																																															
K13																																																																																																																																															
K12																																																																																																																																															
K11																																																																																																																																															
K10																																																																																																																																															
K9																																																																																																																																															
K8																																																																																																																																															
K7																																																																																																																																															
K6																																																																																																																																															
K5																																																																																																																																															
K4																																																																																																																																															
K3																																																																																																																																															
K2																																																																																																																																															
K1																																																																																																																																															
L34																																																																																																																																															
L33																																																																																																																																															
L32																																																																																																																																															
L31																																																																																																																																															
L30																																																																																																																																															
L29																																																																																																																																															
L28																																																																																																																																															
L27																																																																																																																																															
L26																																																																																																																																															
L25																																																																																																																																															
L24																																																																																																																																															
L23																																																																																																																																															
L22																																																																																																																																															
L21																																																																																																																																															
L20																																																																																																																																															
L19																																																																																																																																															
L18																																																																																																																																															
L17																																																																																																																																															
L16																																																																																																																																															
L15																																																																																																																																															
L14																																																																																																																																															
L13																																																																																																																																															
L12																																																																																																																																															
L11																																																																																																																																															
L10																																																																																																																																															
L9																																																																																																																																															
L8																																																																																																																																															
L7																																																																																																																																															
L6																																																																																																																																															
L5																																																																																																																																															
L4																																																																																																																																															
L3																																																																																																																																															
L2																																																																																																																																															
L1																																																																																																																																															
M12																																																																																																																																															
M11																																																																																																																																															
M10																																																																																																																																															
M9																																																																																																																																															
M8																																																																																																																																															
M7																																																																																																																																															
M6																																																																																																																																															
M5																																																																																																																																															
M4																																																																																																																																															
M3																																																																																																																																															
M2																																																																																																																																															
M1																																																																																																																																															
N10																																																																																																																																															
N9																																																																																																																																															
N8																																																																																																																																															
N7																																																																																																																																															
N6																																																																																																																																															
N5																																																																																																																																															
N4																																																																																																																																															
N3																																																																																																																																															
N2																																																																																																																																															
N1																																																																																																																																															
P4																																																																																																																																															
P3																																																																																																																																															
P2																																																																																																																																															
P1																																																																																																																																															
Q17																																																																																																																																															
Q16																																																																																																																																															
Q15																																																																																																																																															
Q14																																																																																																																																															
Q13																																																																																																																																															
Q12																																																																																																																																															
Q11																																																																																																																																															
Q10																																																																																																																																															
Q9																																																																																																																																															
Q8																																																																																																																																															
Q7																																																																																																																																															
Q6																																																																																																																																															
Q5																																																																																																																																															
Q4																																																																																																																																															
Q3																																																																																																																																															
Q2																																																																																																																																															
Q1																																																																																																																																															
R20																																																																																																																																															
R19																																																																																																																																															
R18																																																																																																																																															
R17																																																																																																																																															
R16																																																																																																																																															
R15																																																																																																																																															
R14																																																																																																																																															
R13																																																																																																																																															
R12																																																																																																																																															
R11																																																																																																																																															
R10																																																																																																																																															
R9																																																																																																																																															
R8																																																																																																																																															
R7																																																																																																																																															
R6																																																																																																																																															
R5																																																																																																																																															
R4																																																																																																																																															
R3																																																																																																																																															
R2																																																																																																																																															
R1																																																																																																																																															

**Assessment of Basic Language and Learning Skills
Skills Tracking System**

Student: _____	Date: _____	Color Code: _____
Assessor: _____	_____	☐
_____	_____	☐
_____	_____	☐

<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>S16</td></tr><tr><td>S15</td></tr><tr><td>S14</td></tr><tr><td>S13</td></tr><tr><td>S12</td></tr><tr><td>S11</td></tr><tr><td>S10</td></tr><tr><td>S9</td></tr><tr><td>S8</td></tr><tr><td>S7</td></tr><tr><td>S6</td></tr><tr><td>S5</td></tr><tr><td>S4</td></tr><tr><td>S3</td></tr><tr><td>S2</td></tr><tr><td>S1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">S Writing</p>	S16	S15	S14	S13	S12	S11	S10	S9	S8	S7	S6	S5	S4	S3	S2	S1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>T1</td></tr><tr><td>T2</td></tr><tr><td>T3</td></tr><tr><td>T4</td></tr><tr><td>T5</td></tr><tr><td>T6</td></tr><tr><td>T7</td></tr><tr><td>T8</td></tr><tr><td>T9</td></tr><tr><td>T10</td></tr><tr><td>T11</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">T Spelling</p>	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>U10</td></tr><tr><td>U9</td></tr><tr><td>U8</td></tr><tr><td>U7</td></tr><tr><td>U6</td></tr><tr><td>U5</td></tr><tr><td>U4</td></tr><tr><td>U3</td></tr><tr><td>U2</td></tr><tr><td>U1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">U Dressing</p>	U10	U9	U8	U7	U6	U5	U4	U3	U2	U1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>V10</td></tr><tr><td>V9</td></tr><tr><td>V8</td></tr><tr><td>V7</td></tr><tr><td>V6</td></tr><tr><td>V5</td></tr><tr><td>V4</td></tr><tr><td>V3</td></tr><tr><td>V2</td></tr><tr><td>V1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">V Eating</p>	V10	V9	V8	V7	V6	V5	V4	V3	V2	V1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>W1</td></tr><tr><td>W2</td></tr><tr><td>W3</td></tr><tr><td>W4</td></tr><tr><td>W5</td></tr><tr><td>W6</td></tr><tr><td>W7</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">W Grooming</p>	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>X10</td></tr><tr><td>X9</td></tr><tr><td>X8</td></tr><tr><td>X7</td></tr><tr><td>X6</td></tr><tr><td>X5</td></tr><tr><td>X4</td></tr><tr><td>X3</td></tr><tr><td>X2</td></tr><tr><td>X1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">X Talking</p>	X10	X9	X8	X7	X6	X5	X4	X3	X2	X1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>Y10</td></tr><tr><td>Y9</td></tr><tr><td>Y8</td></tr><tr><td>Y7</td></tr><tr><td>Y6</td></tr><tr><td>Y5</td></tr><tr><td>Y4</td></tr><tr><td>Y3</td></tr><tr><td>Y2</td></tr><tr><td>Y1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">Y Gross Motor</p>	Y10	Y9	Y8	Y7	Y6	Y5	Y4	Y3	Y2	Y1	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>Z10</td></tr><tr><td>Z9</td></tr><tr><td>Z8</td></tr><tr><td>Z7</td></tr><tr><td>Z6</td></tr><tr><td>Z5</td></tr><tr><td>Z4</td></tr><tr><td>Z3</td></tr><tr><td>Z2</td></tr><tr><td>Z1</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">Z Fine Motor</p>	Z10	Z9	Z8	Z7	Z6	Z5	Z4	Z3	Z2	Z1
S16																																																																																											
S15																																																																																											
S14																																																																																											
S13																																																																																											
S12																																																																																											
S11																																																																																											
S10																																																																																											
S9																																																																																											
S8																																																																																											
S7																																																																																											
S6																																																																																											
S5																																																																																											
S4																																																																																											
S3																																																																																											
S2																																																																																											
S1																																																																																											
T1																																																																																											
T2																																																																																											
T3																																																																																											
T4																																																																																											
T5																																																																																											
T6																																																																																											
T7																																																																																											
T8																																																																																											
T9																																																																																											
T10																																																																																											
T11																																																																																											
U10																																																																																											
U9																																																																																											
U8																																																																																											
U7																																																																																											
U6																																																																																											
U5																																																																																											
U4																																																																																											
U3																																																																																											
U2																																																																																											
U1																																																																																											
V10																																																																																											
V9																																																																																											
V8																																																																																											
V7																																																																																											
V6																																																																																											
V5																																																																																											
V4																																																																																											
V3																																																																																											
V2																																																																																											
V1																																																																																											
W1																																																																																											
W2																																																																																											
W3																																																																																											
W4																																																																																											
W5																																																																																											
W6																																																																																											
W7																																																																																											
X10																																																																																											
X9																																																																																											
X8																																																																																											
X7																																																																																											
X6																																																																																											
X5																																																																																											
X4																																																																																											
X3																																																																																											
X2																																																																																											
X1																																																																																											
Y10																																																																																											
Y9																																																																																											
Y8																																																																																											
Y7																																																																																											
Y6																																																																																											
Y5																																																																																											
Y4																																																																																											
Y3																																																																																											
Y2																																																																																											
Y1																																																																																											
Z10																																																																																											
Z9																																																																																											
Z8																																																																																											
Z7																																																																																											
Z6																																																																																											
Z5																																																																																											
Z4																																																																																											
Z3																																																																																											
Z2																																																																																											
Z1																																																																																											

The Goal

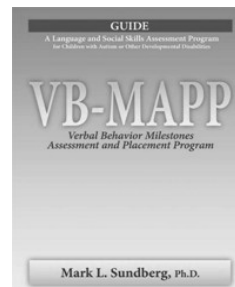
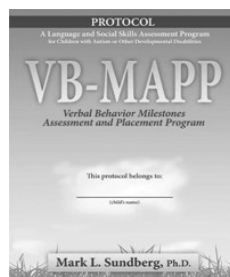
Teaching should result in the acquisition of generalized skills that allow the learner to learn from his everyday experiences

Partington, Atlanta 2008

The Verbal Behavior Milestones Assessment and Placement Program

Mark L. Sundberg, Ph.D. 2008

Hensikt

- Kartlegge nåværende ferdighetsnivå
- Baselinenivå
- “Operant nivå”

VB-MAPP

- Kartleggingsverktøy
- Pensumliste
- System for å følge progresjon for barn med autisme eller andre språkforsinkelser
- Er basert på
  - Skinner (1957) sin analyse av verbal atferd
  - Kjente utviklingsmessige milepæler
  - Forskning på anvendt atferdsanalyse

VB-MAPP

- Består av 3 ulike deler
  - VB-MAPP Milestones Assessment
    - Task Analysis and Skills Tracking System
  - VB-MAPP Barriers Assessment
  - VB-MAPP Transition Assessment
- Placement Guide and IEP Goals

VB-MAPP

- Gir en oversikt over barnets eksisterende verbale og relaterte ferdigheter
- 170 milepæler spredt over ulike ferdigheter fordelt på 3 utviklingsmessige nivåer
  - 0 – 18 mnd
  - 18 – 30 mnd
  - 30 – 48 mnd
- Inkluderer Early Echoic Skills Assessment (EESA) som gir en detaljert oversikt over tidlig ekkoisk atferd (Dr. Barbara Esch)

Kartleggingsmaterieill

- Stoppeklokke
- Blyant og registreringskjema
- Forsterkere tilpasset barnet
  - Leker, godis, etc

Kartleggingsmaterieill - level 1

- Bilde av nærpersoner, kjæledyr og objekter som er kjent for barnet
- Vanlige objekter: ting barnet daglig kommer i kontakt med (tannbørste, kopp, skje, ball, bil)
- Innpassningspuslespill (alder 1-3)
- Klosser (4 standard str. ulike farger)
- Bildebøker: 3 bøker, aldersadekvate
- Perlebrett
- Putteboks (alder 1-3)

www.difflearn.com

Kartleggingmetoder

- Markert i manualen
- Testing (T)
  - Tacté 10 objekter m/verbal prompt
- Observasjon (O)
  - Spontant tact av 2 objekter
- Enten testing eller observasjon (E)
- Tidsavgrenset observasjon (TO)
  - Spontant imitere jevnaldrende 2ggr i løpet av 30min

Milestone assessment level 1

- Mand
- Tact
- Lytter atferd
- Visuell persepsjon og matching
- Selvstendig lek
- Sosiale ferdigheter og sosial lek
- Motorisk imitasjon
- Echoic
- Spontan vokal atferd

Milestone assessment level 2

- Mand
- Tact
- Lytter atferd
- Visuell persepsjon og matching
- Selvstendig lek
- Sosiale ferdigheter og sosial lek
- Motorisk imitasjon
- Echoic
- Lytter atferd - funksjon, egenskap, kategori (LRFFC)
- Intraverbal
- Klasseromsrutiner og gruppeferdigheter
- Lingvistisk struktur

Milestone assessment level 3

- Mand
- Tact
- Lytter atferd
- Visuell persepsjon og matching
- Selvstendig lek
- Sosiale ferdigheter og sosial lek
- Lesing
- Skrivning
- Lytter atferd - funksjon, egenskap, kategori (LRFFC)
- Intraverbal
- Klasseromsrutiner og gruppeferdigheter
- Matte
- Lingvistisk struktur

Kartlegging av barrierer

- Problematferd
- Instrukskontroll
- Mangelfull mands
- Mangelfull tacts
- Mangelfull imitasjon
- Mangelfull ekkoikk
- Mangelfull matching
- Mangelfull lytterferdigheter
- Mangelfull intraverbaler
- Mangelfulle sosiale ferdigheter
- Promptavhengighet
- Scrolling

Kartlegging av barrierer (forts)

- Vansker med skanning
- Vansker med betingede diskriminasjoner
- Vansker med generalisering
- Svak/atypisk motivasjon(MO)
- Responskrav svekker motivasjon(MO)
- Avhengighet av forsterkere
- Selv-stimulering
- Artikulasjonsvansker
- Tvangsatferd
- Hyperaktivitet
- Vansker med oppmerksomhet
- Sensitiv for sensorisk stimuli

Task Analysis and Skills Tracking System

- Er en videre oppdeling av ferdighetene
  - Steg som fremmer milepælene
- Fungerer som en pensumliste
- Består av over 900 ferdigheter på 16 områder
- Inndeling basert på normalutvikling
- 30 års atferdsanalytisk forskning

Transition Assessment

- 18 kartleggingsområder for å fastslå om barnet er klar for å motta opplæring i mindre restriktivt miljø
- Oppsummerer fra andre deler av VB-MAPP
- Delt i 3 kategorier

Transition kategori 1

- VB-MAPP scorer og akademisk selvstendighet
  - Milestone score
  - Barriere score
  - Uønsket atferd og instrukskontroll
  - Klasserom/gruppe ferdigheter
  - Sosiale ferdigheter og sosial lek
  - Selvstendighet akademiske ferdigheter

Transition kategori 2

- Læringsstil
  - Generalisering
  - Variasjon i forsterkere
  - Læringshastighet
  - Retensjon av nye ferdigheter
  - Læring i naturlig miljø
  - Overføring mellom verbale operanter (naming)

Transition kategori 3

- Selvhjelp, spontanitet og selvaktivisering
  - Tilpasning til endringer
  - Spontan atferd
  - Aktivisere seg selv
  - Selvhjelpsferdigheter
  - Toalettferdigheter
  - Spiseferdigheter

VB-MAPP Placement Guide and IEP Goals

- Et verktøy for å planlegge videre progresjon
- Basert på de 4 forutgående delene.

Gutt, F 84.0 Barneautisme, 6 år (skolestarter til høsten)

EKSEMPEL

HØGSKOLEN i AKEF

VB-MAPP Skills Scoring Form

Name:

Fødselsdato:

Score	Dato	Farge	Tester
1. test: 143.07	201.08		JSIO
2. test:			
3. test:			

NIVÅ 3

NIVÅ 2

NIVÅ 1

Psykiatrien i Vestf
Glennere regionale senter fo

HØGSKOLEN i AKERSI

VB-MAPP Barriers Scoring Form

Barnets navn:

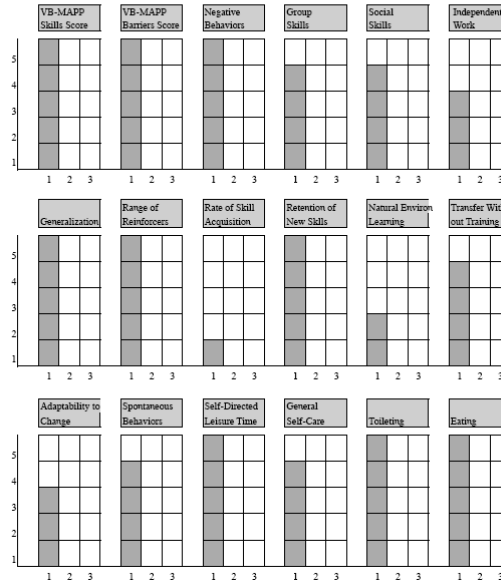
Fødselsdato:

Score	Dato	Farge	Tester
1. test: #			
2. test:			
3. test:			
4. test:			

Psykiatrien i Vestfold |
Glennere regionale senter for aut

Child's name:
Date of birth:

Key	Date	Color	Tester
1st Asses.			HSO
2nd Asses.			
3rd Asses.			

Psykiatrien i Vestfold |
Glennere regionale senter for aut

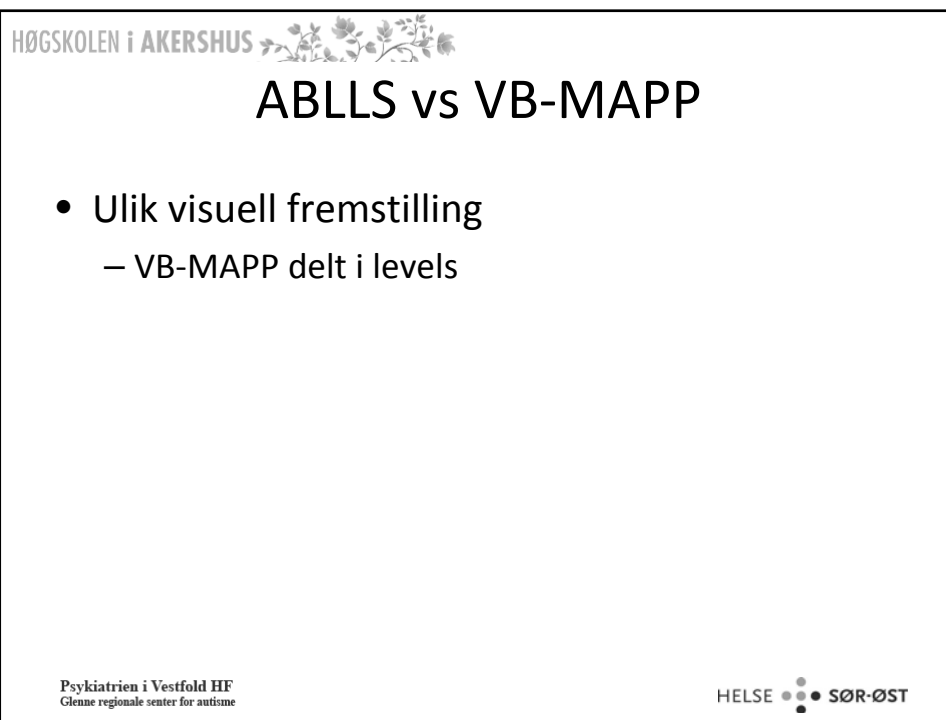
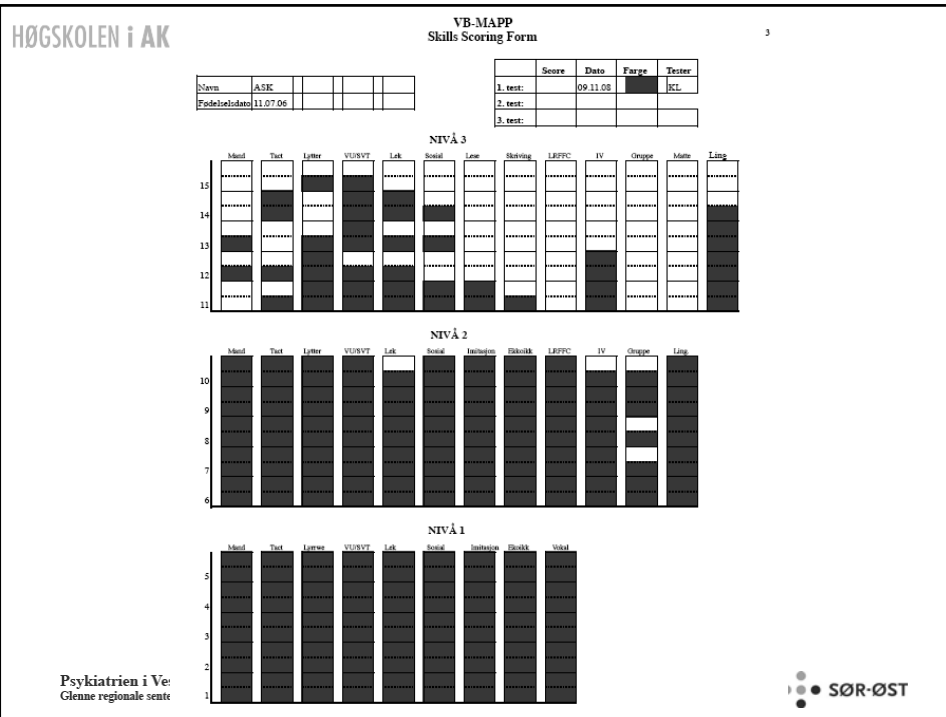

Gutt, normalutviklet 2 år og 4 måneder

EKSEMPEL

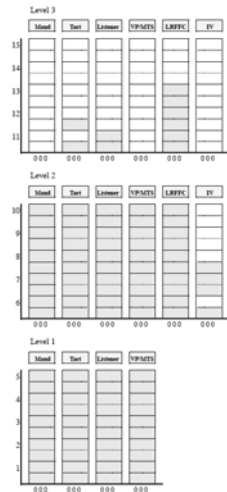
Psykiatrien i Vestfold HF
Glennere regionale senter for autisme

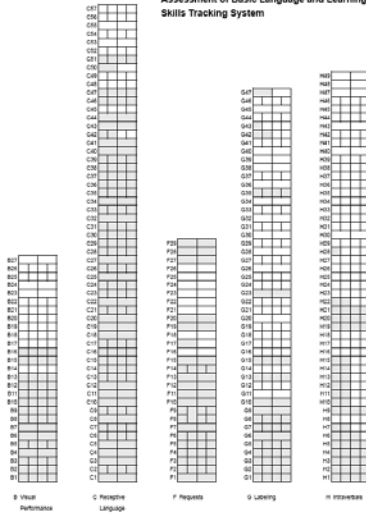

Visuell sammenligning

VB-MAPP
Master Scoring Form

Assessment of Basic Language and Learning Skills-Revised
Skills Tracking System

Task analysis av en Milestone

- Intraverbal Level 2 Milestone 9
  - Besvarer 25 forskjellige [hva] spørsmål
  - Eks “Hva drikker du?”
    - Task analysis
      - Fullfører 10 forskjellige verb-substantiv fyll-ut fraser
      - Spontant ytrer 2 intraverbale responser
      - Besvarer 10 forskjellige [hva] spørsmål med verb som primær Sd
      - Besvarer 10 forskjellige [hva] spørsmål med substantiv som primær Sd
      - På spørsmål [Hva kan du spise?] gir 2 eller fler i hver kategori
      - Kommer med 5 nye responser til tidligere lærte spørsmål

Intraverbaler (9e)

- Si noe vi kan [kjøre med] + noe annet
  - Kjøre - Bil, buss
  - Drikke - Vann, melk
  - Ha på deg - Jakke, sko
  - Spise - Brødslike, salami

Task analysis av en Milestone

- VP/MTS Level 3 Milestone 11
  - Spontant matche hvilken som helst del av en formingsaktivitet som utføres av et annet barn 2 ganger
  - Eks "Et barn farger en ballong rød, og barnet kopierer fargen på sin ballong (Basert på observasjon)
    - Task analysis
      - Pusler 5 ulike puslespill u/ramme 10 brikker
      - Klossbygging etter bilde, 4 ulike design og 4 klosser
      - Bruker lim for å lime ting sammen upromptet 2 ganger
      - Ikke-identisk matching av bilder av steder (10 steder)

Likheter VB-MAPP & ABLLS

- Begge basert på funksjonell analyse av verbal atferd
  - Skille på snakker og lytter
- Begge er spesielt tilrettelagt for barn med ASD og andre utviklingsforstyrrelser
- Begge er inndelt i forhold til områder som typisk er vanskelig for barn med autisme
- Begge er basert på normalutvikling
- Begge gir grunnlag for målplan

Ulikheter VB-MAPP & ABLLS

- VB-MAPP har barrierer og transition
  - Gruppestørrelse
- ABLLS har skill tracking og task analysis innbakt

Leaf & McEachin, 1999

”A WORK IN PROGRESS”

Inneholder:

- Atferds strategier for å lære og forbedre atferden hos barn med autisme
- Curriculum for Discrete Trial Teaching
- Appendix

HØGSKOLEN i AKERSHUS

Leaf og McEachin

Pensum vurdering

Navn: _____

Observasjon 1 Dato: _____ Utført av: _____
 Kommentarer: _____

Observasjon 2 Dato: _____ Utført av: _____
 Kommentarer: _____

Observasjon 3 Dato: _____ Utført av: _____
 Kommentarer: _____

Observasjon 4 Dato: _____ Utført av: _____
 Kommentarer: _____

Ferdighetskoder:
 M: Mestringsnivå
 M1 : Ikke klar
 M2 : Under etablering
 M3 : Mestret
 G : Generalisert
 N : Antall mestrede enheter
 H : Høyeste nivå oppnådd
 L : Liste over mestrede enheter
 K : Kompleksitet

Adferdskoder:
 %: forekomst i prosent
 A: Alvorlighetsgrad
 A1: alvorlig
 A2: Moderat
 A3: Mild
 F : Frekvens
 T: Hver time
 D: Daglig
 U: Ukentlig
 M: Hver mnd.
 V : Gjennomsnittlig varighet

Psykiatrien i Vestfold HF
 Glønde regionale senter for autisme

LSE SØR-ØST

Appendix A 1

HØGSKOLEN i AKERSHUS

Leaf og McEachin

	OBS 1	OBS 2	OBS 3	OBS 4
Sortering: første bilde lagt i hver haug som bilde	K			
Matching (samsvaroppgaver)				
Ingen hjelp gitt (sortering)	K			
Ikke identiske objekter	N			
Ikke identiske bilder	N			
Ikke identisk objekt / bilde eller bilde / objekt	N			
Ikke identiske handlinger	N			
Mengde	N			
Assosiasjoner	N			
Følelser	N			
Preposisjoner	N			
Bokstaver, tall og ord	M			
Tegning:				
Kontroll på penn	M			
Kontinuerlig sirkel vs. Opp / ned	M			
Fargelegge innenfor streker	M			
Maling	K			
Tegne oppå linjer / sirkler	K			
Prisk til prikk	M			
Kopiere linjer og sirkler	M			
Bruke linjal	M			
Kopiere tegninger av kjente objekter	N			
Tegne former på frihånd	N			
Tegne kjente objekter på frihånd	N			
Lek:				
Interaksjonsleker	M			
(Dorte – titt deg, bake kake søte)	M			
Årsak / virkning leker (troll i eske)	M			
Fullførings / utførelsesleker	K			
(Putte ringer på pinne)	L			
Puslespill	L			
Lastebiler, biler, tog	L			
Konstruksjonsleker (klippser, Lego)	L			
Lekestett (eks. bondegård)	L			
Turtakningsleker (Lotto, kaste ball)	L			
Bevegelsesleker (sisten)	L			
Sang og dans (sanger med bevegelse)	L			
Ball lek 1) trille; 2) kaste; 3) ta i mot; 4) sparke	L			
Bøker	L			
Brettspill	L			
Late som lek (doktor, Sabletann)	M			

Psykiatrien i Vestfold HF
 Glønde regionale senter for autisme

HELSE SØR-ØST

Appendix A

- Kartleggingen tar for seg ferdigheter på flere områder som:
  - Uønsket atferd
  - Tidlig samarbeid
  - Imitasjon
  - Matchthing
  - Lek
  - Språk og kommunikasjon
  - Emosjoner
  - Sosiale ferdigheter
  - Selvhjelpsferdigheter

Behavioral intervention for young children with autism

C. Maurice, G. Green & S.C. Luce

Making a difference

C. Maurice, G. Green & R.M. Foxx,
2001

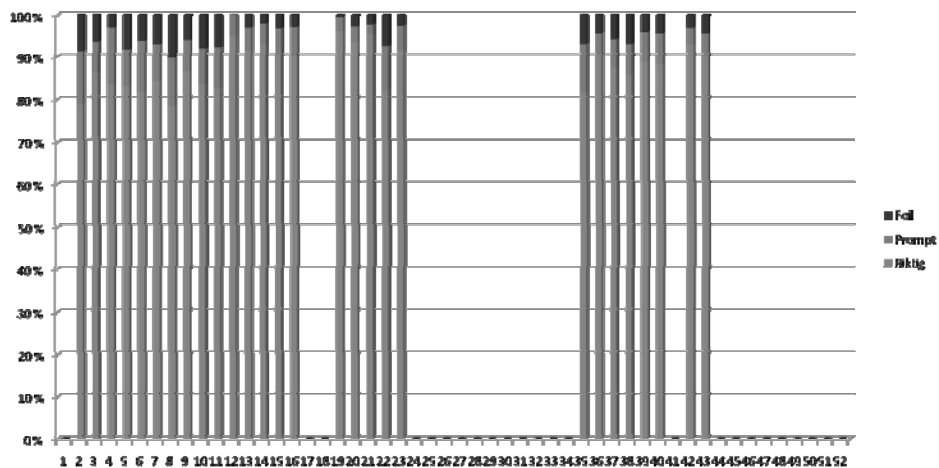
Mellomfase programmer

Svarer på og initierer utsagn som har med deling å gjøre	
Gir beskjeder til andre i en lek	
Følger beskjeder i en lek	
Stiller spørsmål etter at han /hun har kommentert i forhold til noe	
Tar initiativ i forhold til å kommentere objekter	
Spør om å få delta i en lek	
Lærer nye ferdigheter ved å observere andre barn (språk)	
Lærer nye ferdigheter ved å observere andre barn (ikke verbale)	
Svarer på og gir komplimenter tilbake	
Svarer bekræftende på andre barns beskjeder	
Spør etter hjelp fra andre barn	
Later som lærer / elev	
Leker late som leker	
Initierer late som lek sammen med andre barn	
Bruker språk for å hevde seg	
Deler erfaringer med andre barn	
Tilbyr personlig informasjon	
Inviterer andre barn til å leke med seg	
Gir en beskjed for et annet barn	
Kommenterer lekeaktiviteter	

Jevnlig registrering

- Responslister
- Forsterkerkartlegging
- Trial-by-trial data
  - 3 minutter hver dag
  - Pr trener
- Evaluering av trenerferdigheter

Hvorfor skal vi kartlegge?

- Hva skal du bruke kartleggingen til?
- Hva lurer du på?
- Skal barnet begynne på skolen?
- Lærer barnet sakte?
- Hva skal barnet lære nå?

Referanser

- Leaf, R. & McEachin, J. (1999) A work in progress
- Maurice, C., Green, G. & Foxx, R.M. (2001) Making a Difference
- Maurice, C., Green, G. & Luce, S.C (1996) Behavioral intervention for young children with autism
- Partington, J.W. (2006). The Assessment of Basic Language and Learning Skills – Protocol
- Partington, J.W. (2006). The Assessment of Basic Language and Learning Skills – Scoring Instruction and Learning Guide
- Skinner, B.F. (1957). Verbal behavior
- Sundberg, M.L. & Partington, J.W. (1998). Teaching Language to Children with Autism or Other Developmental Disabilities
- Sundberg, M.L. (2008). VB-MAPP, Verbal Behavior Milestones Assessment and Placement Program, A Language and Social Skills Assessment Program for Children with Autism or other Developmental Disabilities – GUIDE
- Sundberg, M.L. (2008). VB-MAPP, Verbal Behavior Milestones Assessment and Placement Program - PROTOCOL

Kontaktinfo

- Heidi Skorge Olaff
  - heidi.olaff@hiak.no
- Kim Liland
  - kim.liland@piv.no